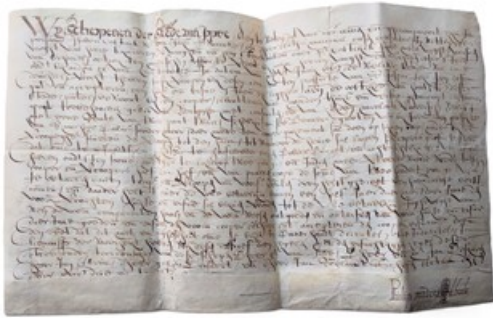
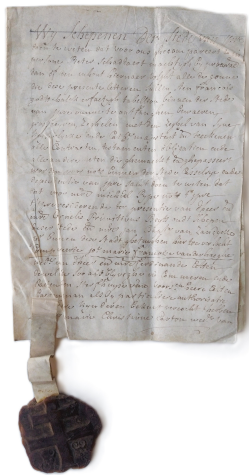

Stadsarchief ontvangt twee eeuwen huizengeschiedenis

23 april 2024

Het Stadsarchief is een mooie aanwinst rijker dankzij de familie Declercq. Het gaat om een familiearchief met verkoop- en hypotheekaktes van twee woningen in de D'hondtstraat. De documenten dateren van circa 1650 tot 1850 en illustreren twee eeuwen leperse huizengeschiedenis.

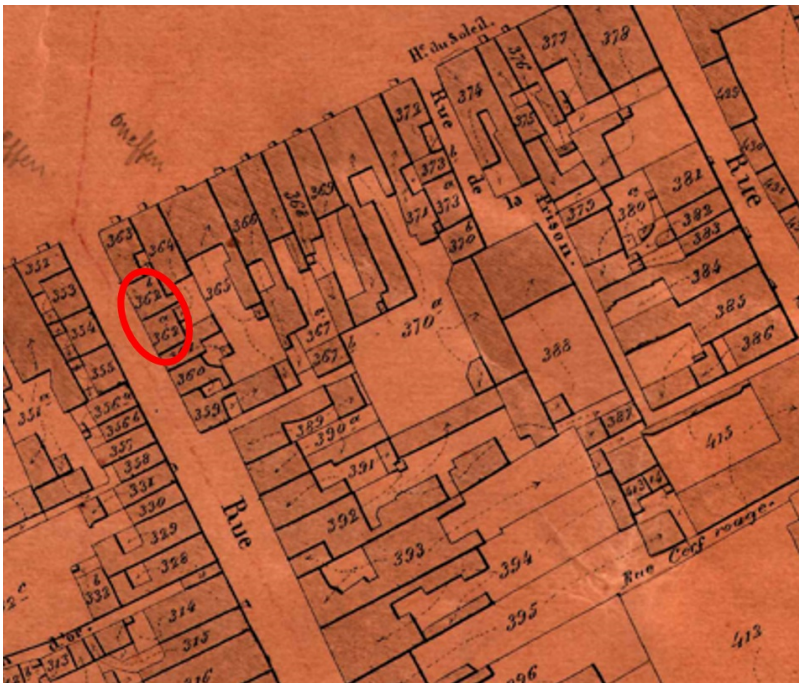

Het geschonken archief omvat ruim twintig akten van twee woningen in de D'hondtstraat. In de 17de eeuw staat deze straat nog bekend als de Hontstraat. Ook de percelen zijn anders ingedeeld. De woningen waarop de archiefstukken betrekking hebben, liggen vlakbij de Grote Markt aan de oostzijde van de straat.

Het gaat zowel om verkoop- als hypotheekaktes van de huizen. De stukken uit het ancien régime zijn opgesteld door de leperse stadsschepenen. De schepenbank is toen nog bevoegd voor de formele overdracht van onroerende goederen. De oorkonden zijn vaak neergeschreven op perkament en voorzien van een wassen stadszegel. De aktes na 1795 zijn meestal opgesteld door notarissen.

Oorkonde met stadszegel uit 1726.

Het oudste document dateert van 1652 wanneer eigenaar Jaecques Swaecke een hypotheek op het meest zuidelijke huis vestigt. De woning staat bekend als 'de Schaar'. Het aanpalende huis heet 'de Tinnen Pot'. De huizen worden later verkocht aan de families Boudry en Moreau die er een bakkerij uitbaten.

De twee woningen zijn met de nummers 362a en 362b aangeduid op de kadastrale kaart van P.C. Popp uit 1853. SAI, Topografische atlas, 107.

In 1840 worden beide huizen aangekocht door luitenant-kolonel Lambert Joseph de Stuers (1784-1866) die al een groter huis in de D'hondtstraat bezit. Hij is de vader van de liberale politicus Gustave de Stuers (1829-1894). Het meest recente archiefstuk van de schenking dateert van 1850. Vermoedelijk blijven de huizen in het bezit van de familie de Stuers tot aan de dood van zoon Gustave in 1894, maar door het ontbreken van latere akten is de verdere huizengeschiedenis moeilijk te achterhalen.

Panorama van de Grote Markt met centraal de D'hondtstraat in circa 1900. Achter het hoekhuis op de Grote Markt zijn de twee voormalige woningen van de familie Stuers te zien. Privécollectie 'Westhoek verbeeldt', HEU008509396.

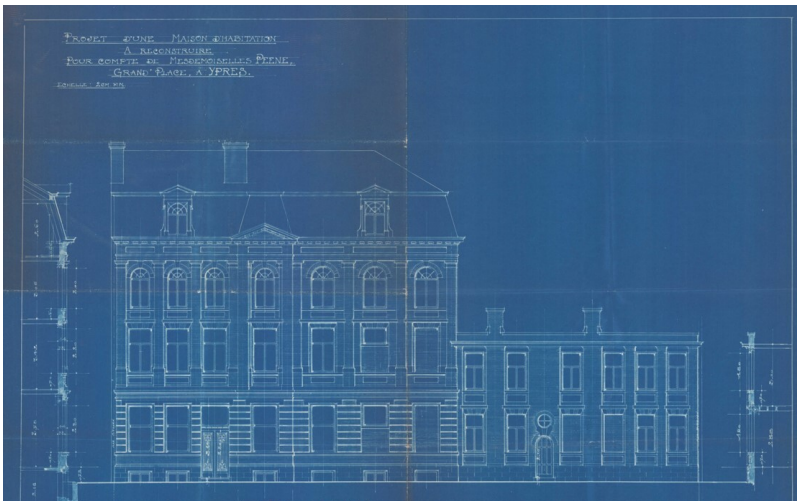
De twee woningen (nummers 362a en 362b) worden in de 19de eeuw aan de zijde van de Grote Markt begrensd door een hoekhuis waarin brouwerij Gouden Spoor is gevestigd (nummer 363). Het aanpalende huis is de woning van de familie Peene die een boekhandel uitbaat (nummer 364). Tijdens de Eerste Wereldoorlog worden de woningen, net zoals de rest van de Ieperse binnenstad, bijna volledig platgebombardeerd.

Zicht op de D'hondtstraat vanop de Grote Markt tijdens de Eerste Wereldoorlog. In de verte is de Sint-Jacobskerk te zien.

Privécollectie 'Westhoek verbeeldt', HEU008509880.

Na de Eerste Wereldoorlog krijgt Elodie Peene de volledige hoek van de Grote Markt en de D'hondtstraat in handen. Stadsarchitect Jules Coomans tekent de plannen voor een groot hoekhuis met vier verdiepingen. De aanbouw in de D'hondtstraat is lager gebouwd en telt twee bouwlagen. Na haar overlijden in 1932 gaat het huis over naar de juweliersfamilie Vandermarliere. Yves Vandermarliere baat als vierde generatie de zaak nog altijd uit en met zoon Louis is de vijfde generatie gegarandeerd.

Heropbouwplan van het huis op de hoek van de Grote Markt en de D'hondtstraat.

SAI, Heropbouwplannen, 1884.

Juwelier Vandermarliere op de hoek van de D'hondtstraat in de jaren dertig.

Privécollectie 'Westhoek verbeeldt', HEU008511201.

Het Stadsarchief ontving de schenking uit handen van de kleinkinderen van Ieperling Robert Declercq (1885-1933). Hij is na de Eerste Wereldoorlog secretaris van de Handels- en Nijverheidskamer en vanaf 1921 gemeenteraadslid. In 1924 wordt Robert tot schepen van Openbare Werken benoemd. Hij is mee verantwoordelijk voor de wederopbouw van Ieper en kreeg mogelijks via zijn functie als schepen de documenten toegespeeld.

Na zijn overlijden in 1933 bewaren de kinderen van Robert Declercq de documenten vele jaren met zorg. De kleinkinderen willen de stukken nu aan het Stadsarchief schenken, zodat dit bijzonder interessant

onderzoeksmateriaal in optimale omstandigheden en in eigen streek voor het nageslacht wordt bewaard.